



Universiteit
Leiden
The Netherlands

Annotation: ABRvS 2004-02-25

Ouden, W. den

Citation

Ouden, W. den. (2004). Annotation: ABRvS 2004-02-25. *Administratiefrechtelijke Beslissingen*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/22831>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/22831>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

AB 2004, 261: Verzoek om hogere subsidievaststelling; onaantastbaarheid verleningsbeschikking.

[Klik hier om het document te openen in een browser venster](#)

Instantie:	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State	Datum:	25 februari 2004
Magistraten:	Mrs. Zwart, Lubberdink, Claessens	Zaaknr:	200303167/1
Conclusie:	-	LJN:	AO4351
Noot:	W. den Ouden	Roepnaam:	-
Brondocumenten:	ECLI:NL:RVS:2004:AO4351, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 25-02-2004		

Wetgang: Awb 4:46 lid 1

Brondocument: ABRvS, 25-02-2004, nr 200303167/1

Essentie

Verzoek om hogere subsidievaststelling; onaantastbaarheid verleningsbeschikking.

Samenvatting

Omdat de subsidie niet vastgesteld kan worden op een hoger bedrag dan bij de subsidieverlening is bepaald, dient het verzoek om een hogere subsidie wegens hogere exploitatiekosten te worden opgevat als een verzoek om terug te komen van het besluit waarbij de subsidie is verleend. Het college is daartoe bevoegd. De wijze waarop het college van deze bevoegdheid gebruik maakt, dient door de rechter terughoudend te worden getoetst.

Partij(en)

Stichting 'Stichting Vestia Groep', te Rotterdam, appellante, tegen de uitspraak van de Rb. te 's-Gravenhage van 21 maart 2003 in het geding tussen:

appellante

en

het college van B&W van Den Haag.

Bewerkte uitspraak

Uitspraak

1. Procesverloop

Bij besluiten van 24, 26, 27 en 31 juli 2001 heeft het college van B&W van Den Haag (het college) de ten behoeve van de verschillende projecten voor het plaatsen van een lift verleende (aanvullende) subsidies op grond van zowel de (stadsgewestelijke) Verordening woninggebonden subsidies 1995 als de (gemeentelijke) Verordening

woninggebonden subsidies 1995 vastgesteld op de bedragen van de subsidieverlening. Voorts heeft het college het verzoek om verhoging van de subsidies in verband met gebleken exploitatietekorten afgewezen.

Bij besluiten van 13 mei 2002 heeft het college, overeenkomstig het advies van de Adviescommissie bezwaarschriften, het daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 21 maart 2003, verzonden op 4 april 2003, heeft de Rb. te 's-Gravenhage (de rechtbank) de daartegen ingestelde beroepen ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen, *red.*).

Tegen deze uitspraak heeft appellante bij brief van 15 mei 2003, bij de Raad van State ingekomen op 16 mei 2003, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht (niet opgenomen, *red.*).

Bij brief van 18 juni 2003 heeft het college van antwoord gediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 16 januari 2004, waar appellante, vertegenwoordigd door mr. R. van Kessel, advocaat te Den Haag, en door E.R.G. Venghaus, werkzaam bij Stelpost BV te Den Haag, en het college, vertegenwoordigd door mr. E. Veldman, ambtenaar van de gemeente, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1 Voor het juridische kader wordt verwezen naar de juiste weergave daarvan in de aangevallen uitspraak.

2.2 Appellante heeft betoogd dat ten onrechte geen verhoging heeft plaatsgevonden van de haar verleende aanvullende subsidies zoals door haar beoogd.

2.3 Voorop moet worden gesteld, zoals ook de rechtbank heeft gedaan, dat het college overeenkomstig art. 4:46 lid 1 Awb en art. 2.15 lid 2 van de hierboven vermelde gemeentelijke verordening, de definitief vast te stellen (aanvullende) subsidies op dezelfde hoogte heeft vastgesteld als de verleende subsidies.

Voorzover appellante in dit verband bezwaar heeft tegen de haar per project in rekening gebrachte eigen bijdrage, wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft geconcludeerd dat een beoordeling van de vraag of al dan niet terecht een eigen bijdrage is opgelegd, thans niet meer aan de orde kan komen. De gronden die de rechtbank tot haar oordeel hebben gebracht, te weten dat voldoende is gebleken dat deze eigen bijdrage reeds bij de besluiten tot subsidieverlening in aanmerking is genomen en dat, nu appellante daartegen geen rechtsmiddelen heeft aangewend, die besluiten in rechte onaantastbaar zijn, zijn juist. Dat appellante, naar zij ter zitting heeft gesteld, in verband met de grootschaligheid van het totale liftenproject zich na de subsidieverlening niet heeft verdiept in de verschillende bestanddelen van de subsidie, is een handelwijze die voor haar rekening en risico komt.

2.4 Omdat de subsidie niet vastgesteld kan worden op een hoger bedrag dan bij de subsidieverlening is bepaald, dient het verzoek om een hogere subsidie wegens hogere exploitatiekosten te worden opgevat als een verzoek om terug te komen van het besluit waarbij de subsidie is verleend. Het college is daartoe bevoegd en gebleken is dat het college van die bevoegdheid gebruik heeft gemaakt in gevallen, waarin wijziging van het bouwplan die tot hogere kosten heeft geleid, tevoren bij het college zijn gemeld.

De wijze waarop het college van deze bevoegdheid gebruik maakt, dient door de rechter terughoudend te worden getoetst. De rechtbank heeft dit miskend.

2.5 Vast staat dat appellante het college niet om toestemming tot afwijking van het bouwplan heeft verzocht, als bedoeld in art. 2.7 aanhef en onder punt 1 van de (gemeentelijke) verordening. Naar de mening van appellante behoefde zij een dergelijk verzoek ook niet te doen omdat het niet zou gaan om een afwijking in de uitvoering van de bouwplannen, maar om meerwerk en meerkosten als gevolg van nadere veiligheidseisen van de te bouwen liften.

Anders dan appellante meent, houden de nader gestelde veiligheidseisen een wijziging van het bouwplan in. Verder is de uitleg van het college dat ook een gewijzigde begroting als een wijziging van het bouwplan, als bedoeld in de gemeentelijke verordening, dient te worden opgevat, niet onjuist.

Gelet hierop bestaat geen grond voor het oordeel dat het college niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten het verzoek om verhoging van de subsidie af te wijzen.

2.6 Het vorenstaande heeft tot gevolg dat de vraag naar de overschrijding van het subsidieplafond — de andere door het college aan de afwijzing van het verzoek om verhoging van de subsidies ten grondslag gelegde en door appellante bestreden grond — geen beantwoording meer behoeft.

Om dezelfde reden behoeft het betoog van appellante dat, indien het college had voldaan aan de op hem rustende inspanningsverplichting tot het verkrijgen van een hogere rijksbijdrage ten behoeve van de

liftprojecten, het college over een voldoende budget voor het verstrekken van de aanvullende subsidies had beschikt, evenmin bespreking.

2.7 Gezien het vorenstaande is het hoger beroep ongegrond en moet de aangevallen uitspraak met verbetering van gronden worden bevestigd.

2.8 Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State;

recht doende:

bevestigt de aangevallen uitspraak.

Noot

Auteur: W. den Ouden

- 1 Deze uitspraak is interessant omdat zij betrekking heeft op een situatie die in de praktijk zeer regelmatig voorkomt: een subsidieontvanger vraagt gedurende de periode waarin hij de gesubsidieerde activiteiten uitvoert of na de afronding daarvan om meer subsidie dan hij verleend heeft gekregen. Aan de subsidieontvanger in deze uitspraak — een woningbouwcorporatie die meer dan 75 000 verhuureenheden in de randstad bezit — zijn verschillende subsidies verleend door het college van B&W van Den Haag voor het plaatsen van liften bij bestaande woongebouwen. De gesubsidieerde activiteiten namen verschillende jaren in beslag. In een — door het college verlangde — aanvulling op de aanvraag tot subsidievaststelling meldde de woningbouwcorporatie dat het exploitatietekort bij alle projecten die door de gemeente werden gesubsidieerd groter was dan voorzien. Deze tekorten werden veroorzaakt door strengere veiligheidseisen die gedurende de periode waarin de gesubsidieerde activiteiten werden uitgevoerd waren gaan gelden. De woningbouwcorporatie verzocht het college ook de meerkosten voor haar rekening te nemen. Het college weigerde dat omdat er sprake zou zijn geweest van het wijzigen van bouwplannen zonder dat tevoren om toestemming was verzocht.
- 2 Hoe moeten het verzoek van de woningbouwcorporatie en het antwoord daarop van het college juridisch worden gekwalificeerd? In de aangevochten uitspraak van de Rb. Den Haag wordt aan dit punt niet veel aandacht besteed. Daarin wordt gesproken van een verzoek om aanvullende subsidie (in Awb-termen een subsidie-aanvraag), een verzoek om de verleende subsidie te verhogen (een verzoek om de verleningsbeschikking te wijzigen ten voordele van de ontvanger) en een verzoek om de subsidie hoger dan verleend vast te stellen (een aanvraag van een beschikking tot subsidievaststelling). Het zijn alle drie wegen waarlangs een ontvanger kan proberen meer subsidie te bemachtigen dan in eerste instantie werd verleend, maar zij leiden tot verschillende besluiten waarvoor verschillende rechtsregels gelden. Een nieuwe subsidieaanvraag dient aan de regeling op basis waarvan de gevraagde subsidie zou kunnen worden verstrekt te worden beoordeeld. Over een verzoek tot wijziging van een subsidieverlening bepaalt de subsidieregeling waarop de verleningsbeschikking is gebaseerd doorgaans niet veel, de Awb-bepalingen over het intrekken en wijzigen van subsidiebesluiten (afdeling 4.2.6) zien alleen op wijzigingen ten nadele van de geadresseerde en in het algemeen wordt aangenomen dat bestuursorganen bij herzieningsverzoeken veel beleidsvrijheid hebben. Bij een verzoek tot subsidievaststelling ten slotte, gelden de bepalingen die daarover zijn opgenomen in de bijzondere subsidieregeling, naast de bepalingen van afdeling 4.2.5 Awb.
- 3 De Afdeling stelt in deze uitspraak dat, omdat een subsidie niet kan worden vastgesteld op een hoger bedrag dan bij de subsidieverlening is bepaald, het verzoek van de woningbouwcorporatie moet worden gekwalificeerd als een verzoek om terug te komen van de verleningsbeschikking. De Afdeling lijkt één en ander af te leiden uit art. 4:46 Awb lid 1 waarin is bepaald dat indien een beschikking tot subsidieverlening is gegeven de subsidie overeenkomstig de verlening wordt vastgesteld. In art. 2.15 van de verordening waarnaar

de Afdeling onder punt 2.3 ook verwijst, is hetzelfde geregeld (die verwijzing was nodig omdat sommige van de subsidieverleningen in casu van voor 1998 dateerde en op die gevallen is titel 4.2 Awb krachtens overgangsrecht niet van toepassing).

Het bepaalde in art. 4:46 Awb lid 1 is blijkens de wetsgeschiedenis vooral gericht op bescherming van de positie van de subsidieontvanger (vgl. *Kamerstukken II*, 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 21 e.v. en 72). Die heeft met de subsidieverlening een aanspraak gekregen op subsidiegelden. Indien hij de activiteiten waarvoor de subsidie werd verleend verricht, ook (eventuele) aanvullende verplichtingen nakomt en zich geen andersoortige onregelmatigheden voordoet, heeft de ontvanger recht op vaststelling van de subsidie zoals verleend en daarmee recht op uitbetaling van de subsidiegelden waarop hij aanspraak kon maken. Art. 4:46 geeft dus bescherming tegen het (zonder goede reden) *lager* vaststellen van subsidie. Veel aandacht voor deze achtergrond heeft de Afdeling niet. Onduidelijk blijft waarom art. 4:46 Awb zich tegen een *hogere* vaststelling zou verzetten.

- 4 Uitgaande van een verzoek tot wijziging van de verleningsbeschikking ten voordele van de subsidieontvanger, stelt de Afdeling onder punt 2.4 dat de subsidiënt daartoe bevoegd is. En inderdaad wordt in het algemeen aangenomen dat wijziging van subsidiebesluiten ten voordele van de ontvanger mogelijk is zolang de subsidieregeling waarop de subsidie is gebaseerd zich daartegen niet verzet en derden daardoor niet rechtstreeks in hun belang worden getroffen (vgl. de memorie van toelichting bij titel 4.2 Awb, *Kamerstukken II* 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 75). Over de vraag hoe de bestuursrechter met afgewezen herzieningsverzoeken (vaak in de vorm van de afwijzing van een herhaalde aanvraag) moet omgaan, hanteert de ABRvS doorgaans een duidelijk standpunt. De bestuursrechter mag slechts toetsen of de aanvrager nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden (nova) heeft gemeld die het bestuursorgaan hadden moeten brengen tot een ander besluit, e.e.a. ongeacht de omvang van de bestuurlijke beoordeling van het herzieningsverzoek. Dit om te voorkomen dat de bestuursrechter twee maal over dezelfde zaak (in casu de subsidieverlening) zou kunnen oordelen (vgl. ABRvS 4 april 2003, *AB* 2003, 315 (m.nt. BPV)). In de onderhavige uitspraak stelt de Afdeling wel nadrukkelijk vast dat gebruikmaking van de bevoegdheid tot het herzien van de verleningsbeschikking terughoudend dient te worden getoetst, maar vervolgens lijkt de beoordeling daarvan onder punt 2.5 niet beperkt tot een onderzoek naar nova. Erg duidelijk is de uitspraak (ook) op dit punt niet.

WdO